

บทเรียนการประชุมงานมหกรรมคุณภาพ (Quality Fair) ประจำปี 2566 ปาฐกถาพิเศษ
เรื่อง “The Power of Sustainable Leadership : Navigating ESG to a World Class Organization
พลังของการนำอย่างยั่งยืน : การใช้กรอบแนวคิด ESG เพื่อความเป็นองค์กรชั้นนำระดับโลก”

วันพฤหัสบดีที่ 7 กันยายน 2566 เวลา 9.15-10.00 น.

ณ ห้องประชุมราชบัณฑิตยสถาน อาคารศรีสวรินทิรา ชั้น 1 และ
ถ่ายทอดสดผ่านระบบเน็ตเวิร์ค SiBN, IPTV, Facebook งานพัฒนาคุณภาพ

โดย

ศาสตราจารย์ นายแพทย์อภิชาติ อัครมวงคลกุล
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

Environment Social Governance (ESG) เป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน Sustainable Development Goals (SDGs) ขององค์การอนามัยโลก World Health Organization (WHO) ซึ่งมีจุดเน้นสำคัญ ดังนี้

Sustainable หรือ Sustainability ความยั่งยืนของโลกใบนี้ ที่ทุกคนต้องร่วมกันดูแล ค้นหาวិธีการทำให้โลกเราน่าอยู่ เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปทุกวัน เช่น สังคมผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น สังคมเมืองที่ใหญ่ขึ้น การรุกร้าธรรมชาติมากขึ้น ผลกระทบที่สำคัญที่สุด คือ สภาวะโลกร้อน (Global warming) หรือ การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Climate change)

Leadership ต้องมีวิสัยทัศน์ ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม บริหารจัดการทรัพยากรที่มีจำกัดได้ดี อดิ มีความยืดหยุ่น พร้อมทั้งจะรับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือสิ่งที่เกิดขึ้นโดยที่เราไม่คาดคิด มีการสร้างทีมการทำงานร่วมกันทุกฝ่าย และมีความมั่นใจว่าองค์กรของเราเป็นหน่วยงานที่ทุกคนอยากร่วมงาน สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะก่อให้เกิดผู้นำที่สามารถพาองค์กรได้ดีในอนาคต

World Class Organization การบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรขนาดใหญ่ทั้งใน และต่างประเทศ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานด้านความยั่งยืนระดับโลก Dow Jones Sustainability Indices (DJSI) ในการประเมินการดำเนินธุรกิจตามแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลเป็นผู้นำทางภูมิภาคอาเซียนที่ให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม บุคลากร กิจกรรมเพื่อสังคม และเรื่องหลักธรรมาภิบาลของตนเอง (Good governance)

เพราะฉะนั้น Sustainable Leadership ในบริบทของคณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล คือ ผู้นำที่ชี้ชัดองค์กร ให้สามารถอยู่ได้โดยทำหน้าที่ในฐานะเป็นองค์กรหลัก มีโรงเรียนที่เป็นต้นแบบในการสร้างบุคลากรทางการแพทย์ มีการดูแลรักษาคนไข้ที่มีความยาก ซับซ้อนที่สูงที่สุดในประเทศ มีการสร้างสรรค์

ผลงานวิจัย สร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมที่สามารถไปพัฒนาคุณภาพชีวิตให้คนรุ่นต่อไปได้ ขณะเดียวกันต้องรับฟังข้อเสนอแนะของผู้รับบริการ เพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนาต่อไป

สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การสร้างความไว้วางใจ เชื่อมั่น โดยเริ่มจากมีความมั่นใจ เชื่อมั่นตนเองว่ามีความรู้ ความสามารถ และสื่อสาร ถ่ายทอดให้เพื่อนร่วมงาน หรือบุคลากรหน้างานทราบ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะทำให้วัฒนธรรมองค์กรขยาย หมุนต่อไปได้อย่างไม่มีวันจบ และมีระบบกำกับติดตาม วิเคราะห์สิ่งที่ทำให้ ถูกต้องตามแนวทางอย่างมีประสิทธิภาพ จากนั้นมีการกล่าวขอบคุณ ชื่นชม แสดงความยินดี และเมื่อผ่านไป สักระยะ จะพบว่า มีบางอย่างที่ต้องปรับปรุง พัฒนาต่อเนื่อง หรือวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 Siriraj Leadership System

แผนยุทธศาสตร์คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ฉบับ พ.ศ. 2566-2572 ระบุว่าเป็นสถาบัน การแพทย์ของแผ่นดินที่จะสร้างองค์ความรู้ และการบริการที่มีประโยชน์ต่อระบบสุขภาพของโลก ซึ่งมี 4 ยุทธศาสตร์ 10 กลยุทธ์ และในยุทธศาสตร์ทั้งหมดนี้ ได้สอดแทรก “Sustainability” หรือ “ESG” แล้ว

แนวคิด ESG คือแนวคิดในการบริหารขององค์กรที่ให้ความสำคัญกับปัจจัย 3 ด้านหลัก เพื่อสร้าง ความยั่งยืน และสร้างมูลค่าให้กับองค์กรตลอดระยะยาว คือ สิ่งแวดล้อม (Environment) สังคม (Social) การ บริหาร (Governance) ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกับคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลทั้งสิ้น เช่น การใช้น้ำ บำบัดรักษา การใช้สารยาเคมีบำบัดกับผู้ป่วย

ความสำคัญของ ESG ในการบริหารองค์กรเพื่อเป็นองค์กรชั้นนำระดับโลก มีดังนี้

1. ความยั่งยืน และการดำรงอยู่ในระยะยาว
2. การดึงดูดพันธมิตร และลูกค้า
3. สร้างความเชื่อมั่นในองค์กร
4. การดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม
5. การดำเนินการที่คล่องแคล่วและด้านทานการเปลี่ยนแปลง

อุปสรรคการของ Sustainable Leadership

1. การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
2. ข้อจำกัดทางเทคโนโลยี
3. สภาพแวดล้อมที่ซับซ้อน
4. การควบคุมต้นทุน
5. การบริหารความขัดแย้ง
6. ข้อจำกัดในการเก็บรวบรวมข้อมูล
7. ความซับซ้อนของกระบวนการ
8. แรงกดดันจากตลาดและผู้สร้างความเสี่ยง

ภาพที่ 3 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) แสดงดังภาพที่ 3 เป็นชุดเป้าหมายที่ได้รับการรับรองจาก 193 ประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 25 กันยายน ค.ศ. 2015 ครอบคลุมช่วงระยะเวลาที่ต้องบรรลุภายใน 15 ปี กำหนดเป้าหมายไว้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2016 ไปจนถึงปี ค.ศ. 2030 โดยมีเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับศิริราช 4 เรื่อง ดังนี้

1. **Good Health and well-being** การมีสุขภาพที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคน
2. **Quality Education** ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม
3. **Reduced Inequality** ลดความไม่เสมอภาค
4. **Partnerships for the Goals** สร้างเครือข่ายแนวร่วมในการวางวัตถุประสงค์เดียวกัน

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลเป็นมากกว่าโรงเรียนแพทย์ โดดเด่นด้วยวัฒนธรรมศิริราช ที่มองเป็นสถาบันที่ช่วยดูแลชีวิตคน ช่วยสร้างคน ช่วยสร้างองค์ความรู้ ไม่ใช่เฉพาะคนไทย แต่เป็นคนบนโลกใบนี้ เรามีบุคลากรที่รักกัน ส่งเสริมบุคลากรได้ดี ช่วยกันทำงานให้อภัยกัน หล่อหลอมเป็นอันหนึ่งเดียวกัน บุคลากรทุกท่านไม่ว่าทำงานที่ไหน คือคนศิริราช และอื่น ๆ มากมายที่เรามีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมที่น่ายกย่อง ซึ่งทุกคนอยากมาเรียนรู้ และชื่นชม

Sustainable Leadership อยู่ข้างในบุคลากรศิริราชทุกคน ไม่ได้อยู่ที่คนบดีเพียงท่านเดียว เราต้องช่วยกัน เพื่อให้เป็น One Siriraj ที่จะทำให้ศิริราชและโลกใบนี้สามารถอยู่ต่อไปอย่างยั่งยืน และทำประโยชน์ให้กับคน สังคม ตามพระราชปณิธานของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนกต่อไป

วิทยากร

ศาสตราจารย์ นายแพทย์อภิชาติ อัครมงคลกุล
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ผู้บันทึกบทเรียน

นายเอกราช จันทระประดิษฐ์

ผู้ตรวจทานบทเรียน

นายเอกกนก พนาดำรง

Siriraj KM

Link - Share - Learn

งานจัดการความรู้ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
ตึกอำนวยการ ชั้น 1 เลขที่ 2 ถนนวังหลัง แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700

โทร. 0 2419 9009 หรือ 0 2419 9750

Email : sirirajkm@gmail.com

@Sirirajkm